

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/53/2018
Identifikačné číslo spisu: 1115010515
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. František Mozner
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1115010515.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Františka Moznera a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Martina Piovartsyho v trestnej veci proti obvinenému Ing. E. F., pre obzvlášť závažný zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. b) Tr. zák. na neverejnom zasadnutí konanom 27. marca 2019 v Bratislave, o dovolaní obvineného Ing. E. F. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 11. januára 2018, sp. zn. 4To/82/2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného Ing. E. F. odmieta.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom z 15. februára 2016, sp. zn. 3T/34/2015, uznal obvineného Ing. E. F. vinným z obzvlášť závažného zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. b) Tr. zák., ktorý spáchal v podstate tak, že v dopoludňajších hodinách 10. mája 2012 v Pezinku na ul. Moyzesovej ako štátny zamestnanec na pozícii kontrolóra oddelenia daňovej kontroly 10 Daňového úradu Bratislava, určený nadriadeným vykonať miestne zisťovanie u daňového subjektu - obchodnej spoločnosti K. s. r. o., v úmysle zabezpečiť potvrdenie uskutočnenia zdaniateľného obchodu - nákupu tovaru - drahých kameňov obchodnou spoločnosťou M. s. r. o. od spoločnosti K. s. r. o. v zmysle faktúry č. 6/2011 z 18. augusta 2011 v celkovej výške 832.202,10 eura, z toho DPH vo výške 138.700,35 eura, postupujúc v rozpore s ustanoveniami § 19 ods. 2, ods. 4, § 37 ods. 2, § 44 ods. 1 zák. č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ustanovením § 8 ods. 1 zák. č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty a v rozpore s povinnosťami štátneho zamestnanca uvedenými v § 60 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) zák. č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úmyselne nevykonal riadne miestne zisťovanie, ktorým bol poverený, zamlčal nekontaktnosť daňového subjektu K. s. r. o. v sídle spoločnosti, následne od svedka C. B. ako neoprávnenej osoby prevzal písomné vyjadrenie k priebehu kritického obchodu a na vec sa vzťahujúce doklady, zabezpečil bez preverenia údajov v písomnom vyjadrení prostredníctvom kolegyne svedkyne Ing. K. E. prepísanie písomného vyjadrenia, ktoré obsahovalo aj vyjadrenie konateľa svedkyne U. B. do zápisnice z úkonu, pričom zápisnica bola spísaná bez prítomnosti U. B. a nebola v nej zaznačená ani iná osoba prítomná na úkone, takto spísanú zápisnicu

o miestnom zisťovaní č. 9102406/5/328138/2012/Ry z 10. mája 2012 aj s prílohami, vedomý si toho, že je sfaľšovaná a jej obsah sa nezakladá na pravde a že bude slúžiť ako dôkaz v daňovom konaní, 14. mája 2012 na Daňovom úrade Bratislava na Vázovovej ulici v Bratislave použil na vypracovanie prípisu č. 9102406/5/1947285/2012/Ry a tento rovnaký deň zaslal dožadujúcemu pracovisku oddelenia daňovej kontroly, pričom na základe takto vybaveného dožiadania kontrolóri vyhodnotili, že k preverovanému obchodu v mesiaci august 2011 medzi spoločnosťou K. s. r. o. a M. s. r. o. skutočne došlo, uvedené dožiadanie, resp. dôkazy na základe neho získané boli použité ako dôkazy k vyhotoveniu protokolu z daňovej kontroly č. 9102407/5/1564839/2012/Bali z 9. júla 2012, po prerokovaní ktorého Daňový úrad Bratislava vydal platobný výmere č. 9102407/5/1947285/2012 z 25. júla 2012 pre spoločnosť M. s. r. o., ktorým pre uvedenú spoločnosť priznal celkové odpočítanie DPH v zmysle preverovanej faktúry vo výške 138.700,35 eura, z ktorej bol následne uplatnený nárok na vrátenie DPH vo výške 92.819,71 eura spoločnosti M. s. r. o. aj vyplatený, čím zabezpečil spoločnosti M. s. r. o. neoprávnený prospech v rozsahu 138.700,35 eura, zodpovedajúci škode spôsobenej Slovenskej republike - Finančnému riaditeľstvu Slovenskej republiky.

Za to mu okresný súd uložil podľa § 326 ods. 4 Tr. zák. v spojení s § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. prihladajúc na § 36 písm. j) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere desať rokov, na ktorého výkon ho podľa § 48 ods. 2 písm. a), ods. 4 Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne mu podľa § 76 ods. 1 a § 78 ods. 1 Tr. zák. uložil ochranný dohľad na jeden rok a podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodenú Slovenskú republiku odkázal s jej nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Obvinený napadol uvedený rozsudok okresného súdu odvolaním, na podklade ktorého Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 11. januára 2018, sp. zn. 4To/82/2017, podľa § 321 ods. 1 písm. f), ods. 3 Tr. por. zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade škody.

Proti uzneseniu krajského súdu, ktoré bolo obvinenému Ing. E. F. doručené 14. februára 2018 a jeho obhajcovi 6. februára 2018, podal obvinený prostredníctvom pre dovolacie konanie zvoleného obhajcu 14. júna 2018 dovolanie a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Tr. por.

V odôvodnení tohto mimoriadneho opravného prostriedku obvinený predovšetkým namieta, že postupom súdu bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu z dôvodov nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia a hodnotenia dôkazov v rozpore so základnými zásadami trestného konania - zásadou voľného hodnotenia dôkazov (§ 2 ods. 12 Tr. por.) a zásadou náležitého zistenia skutkového stavu (§ 2 ods. 10 Tr. por.), čím bolo podľa dovolateľa zároveň porušené právo na spravodlivý súdny proces podľa § 2 ods. 7 Tr. por. Obvinený súčasne tvrdí, že napadnuté uznesenie je založené na nesprávnom právnom posúdení skutkového stavu pre neprimerane extenzívne hodnotenie dôkazov vykonané bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu v rozpore s § 2 ods. 10 Tr. por.

Konkrétne dovolateľ namieta, že vykonaným dokazovaním mu nebol preukázaný úmysel a ani to, že k spáchaniu skutku, z ktorého je uznaný za vinného, by sa svojim konaním, resp. opomenutím pričínil. Má za to, že v danom prípade nie je naplnená skutková podstata trestného činu, keďže sa nepreukázali dva obligatórne znaky skutkovej podstaty - objektívna stránka trestného činu a subjektívna stránka trestného činu. Zdôraznil, že na naplnenie subjektívnej stránky trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa sa vyžaduje úmyselné zavinenie. Podľa obvineného tak nie je postačujúce prípadné zistenie, že verejný činiteľ vykonával svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu, ale sa zároveň vyžaduje, aby tak konal v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, čo vyjadruje pohnútku páchatel'a. Ide o motív, ktorý iniciuje jeho konanie a musí byť preukázaný. V danom prípade však nebol žiadnym spôsobom preukázaný akýkoľvek motív jeho osoby zadovážiť inému neoprávnený prospech. Súčasne zdôraznil, že nemal žiaden záujem na veci, z ktorej bol uznaný za vinného, nemal a ani nemohol mať vedomosť o tom, že Daňový úrad Bratislava II dožiada Daňový úrad Pezinok o vykonanie jednotlivého úkonu pri správe daní, a už vôbec nie vedomosť o tom, že vec bude pridelená jeho osobe, pričom v tomto smere poukázal na výpovede svedkýň Ing. C. P. a Ing. L. Z..

Ďalej obvinený namieta, že na základe dožiadania Daňového úradu Bratislava II so svedkyňou Ing. K. E. riadne, včas a zákonným spôsobom vykonali miestne zisťovanie u daňového subjektu K. s. r. o., čo podľa neho potvrdila aj splnomocnenkyňa poškodeného Mgr. F. V. Zároveň tvrdí, že v zápisnici o miestnom zisťovaní so svedkyňou Ing. K. E. upozornili na nesprávne doklady, ktoré dožadujúcemu orgánu aj predložili. Na základe uvedeného nemal byť platobný výmer vydaný, pričom podľa dovolateľa zodpovednosť za jeho vydanie primárne spočívala na dožadujúcom orgáne, ktorý vzhľadom na obsah predmetnej zápisnice jednoznačne nemal pristúpiť k vydaniu platobného výmeru. Zápisnica o miestnom zisťovaní nemohla mať podľa neho rozhodujúci vplyv na uznanie nadmerného odpočtu. Preto prihliadnuc na dodržanie zákonnej lehoty na vykonanie daňovej kontroly a na postup, ktorý bol nadriadeným vyhodnotený ako správny, má obvinený za to, že neporušil povinnosti štátneho zamestnanca vyplývajúce mu z § 60 ods. 1 zákona o štátnej službe, daňového poriadku a ďalších právnych predpisov na vec sa vzťahujúcich. Pokiaľ ide o škodu doplnil, že túto svojim konaním nespôsobil a k osobe svedka C. uviedol, že ho pred miestnym zisťovaním nepoznal, neboli v žiadnom kontakte a taktiež nemal vedomosti o existencii spoločnosti M. s. r. o. V nadväznosti na to dovolateľ namieta, že rozsudok okresného súdu je založený iba na predpokladoch, keď odhliadnuc od chýbajúceho akéhokoľvek úmyslu na jeho strane, sú aj závažné pochybnosti o bezprostrednej príčinnej súvislosti medzi v obžalobe tvrdeným údajným skutkom a tvrdeným vznikom škody. Inými slovami je podľa obvineného pochybné, že by v ideálnom modelovom prípade za splnenia všetkých povinností z jeho strany ako štátneho zamestnanca, ktorých údajné nedodržanie mu vytýka obžaloba, nedošlo ku vzniku tvrdenej škody, keďže má za to, že tvrdená škoda by vznikla tak či tak skôr pre primárne opomenutie povinností dožadujúcim pracoviskom. Podľa dovolateľa iba porušenie povinností dožadujúceho orgánu pri vydaní predmetného platobného výmeru (nesprávne vyhodnotenie - právne posúdenie skutkového stavu) mohlo byť bezprostrednou príčinou obžalobou tvrdeného následku (vzniku škody) a nemohlo ňou byť jeho obžalobou tvrdené konanie, resp. nekonanie. V ďalšom obvinený vysvetľuje, prečo obchodnú spoločnosť K. s. r. o. nepovažoval za nekontaktnú, pričom poukazuje na výpovede jednotlivých svedkov, a tiež namieta, že nebola preukázaná nepravosť podpisu U. B., u ktorej sú vzhľadom na okolnosti jej účasti v uvedenej obchodnej spoločnosti závažné pochybnosti o jej dôveryhodnosti.

V ďalšej časti dovolania obvinený namieta, že sa súd nevysporiadal s ľudským aspektom omylu pri vyhotovovaní predmetnej zápisnice a aj v tomto smere poukazuje na výpovede viacerých svedkov, spochybňuje ich hodnotenie súdom a závery, ku ktorým dospel, tvrdiac, že hodnotenie dôkazov okresným ako aj krajským súdom podľa neprímerane extenzívnych úvah je ústavne neakceptovateľné. Má za to, že zásadu voľného hodnotenia dôkazov upravenú v § 2 ods. 12 Tr. por. poňali príliš voľne a vychádzajú z domnienok bez základu v relevantných dôkazoch. Osobitne zdôraznil, že z princípu prezumpcie nevinny zakotveného v § 2 ods. 4 Tr. por. vyplýva, že ak po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov ostanú pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti, ktorá je dôležitá pre posúdenie zavinenia obvineného, nemožno rozhodnúť v jeho neprospech. Podľa dovolateľa však napadnutému uzneseniu chýba konzistentné vyhodnotenie skutkového stavu a vyčerpávajúce odôvodnenie a súd pri hodnotení dôkazov nepostupoval so starostlivým uvážením všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne.

V podstate z týchto dôvodov obvinený Ing. E. F. navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 vyslovil, že napadnutým uznesením krajského súdu bol porušený zákon v konkrétnych príslušných ustanoveniach a aby ho zrušil a vec znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Bratislave v písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že rozhodnutia okresného a odvolacieho súdu v nastolenej veci považuje za správne a zákonné a tieto boli prijaté po procese, ktorý prebehol v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, predovšetkým v súlade so všetkými základnými zásadami trestného konania. Pokiaľ ide o samotný obsah dovolania, má za to, že označené dovolacie dôvody nie sú naplnené a preto navrhol dovolanie obvineného postupom podľa § 382 písm. c) Tr. por. odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) posúdil

vec najprv v zmysle § 382 Tr. por. a zistil, že dovolanie bolo podané obvineným Ing. E. F. ako oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b) Tr. por., prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné [§ 368 ods. 2 písm. h) Tr. por.], v zákonnej lehote uvedenej v § 370 ods. 1 Tr. por., potom ako dovolateľ využil svoje zákonné právo podať riadny opravný prostriedok (odvolanie), o ktorom bolo rozhodnuté (§ 372 ods. 1 Tr. por.), s obsahovými náležitosťami podľa § 374 ods. 1 Tr. por. a s uvedením dôvodu dovolania podľa odseku 2 tohto ustanovenia.

Dovolací súd ale zároveň zistil, že obvineným uplatnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), g) a i) Tr. por. nie sú v posudzovanej veci zjavne splnené.

Úvodom považuje najvyšší súd za potrebné k veci najprv vo všeobecnej rovine uviesť, že dovolací súd nemožno chápať ako tretiu inštanciu v sústave súdov zameranú na preskúvanie všetkých rozhodnutí súdu druhého stupňa. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je totiž na prvostupňovom súde a jeho skutkové závery môže doplniť alebo meniť len odvolací súd. Dovolací súd nemôže na podklade dovolania obvineného posudzovať úplnosť skutkových zistení, nemôže bez ďalšieho sám prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože dôkazy v konaní o dovolaní nemôže sám vykonávať. Namietané nesprávne skutkové zistenia alebo nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, tak nemôžu zakladať žiaden z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 Tr. por., ktoré je oprávnený použiť obvinený (primerane uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 14. septembra 2016, sp. zn. I. ÚS 567/2016). Zároveň je potrebné zdôrazniť, že v dovolaní nestačí niektorý z dovolacích dôvodov formálne označiť, ale konkrétne namietané chyby mu musia aj skutočne vecne zodpovedať.

Pokiaľ ide o obvineným uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Tr. por., treba ďalej uviesť, že právo na obhajobu je v zmysle tohto dovolacieho dôvodu potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu v rozsahu § 34 ods. 4 Tr. por. Pritom v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a naň nadväzujúcou rozhodovacou praxou Ústavného súdu Slovenskej republiky platí, že spravodlivý súdny proces, neoddeliteľnou súčasťou ktorého je aj dôsledné rešpektovanie práva na obhajobu, nemožno chápať ako právo na preskúvanie toho, akým spôsobom súd hodnotil právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (primerane uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2010, sp. zn. II. ÚS 462/2010, zverejnené v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 102/2010). Ani v rámci tohto dovolacieho dôvodu tak nemožno účinne namietat, že skutok, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, nebol zistený správne a úplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu. Okrem už uvedeného by to odporovalo aj viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom, ktorá je výslovne zakotvená v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Tr. por. a ktorá vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu [primerane uznesenie najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod č. 7/2011].

Vo vzťahu k obvineným uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. považuje najvyšší súd za potrebné ešte vo všeobecnej rovine dodať, že východiskom pre zistenie existencie, resp. neexistencie tohto dôvodu dovolania je opis skutku, ako bol ustálený v príslušnom výroku, t. j. v tzv. skutkovej vete napadnutého rozhodnutia vo veci. Tento dovolací dôvod preto nemôže napĺňať ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu potom môže byť len nesprávne právne posúdenie skutku, ktorý v skutkovej vete rozhodnutia ustálili súdy prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek doplniť a meniť [pozri stanovisko najvyššieho súdu zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 3/2011].

V kontexte uvedeného najvyšší súd k posudzovanej veci uvádza, že z vyššie zrekapitulovaných dôvodov dovolania vyplýva, že obvinený nimi v skutočnosti iba spochybňuje hodnotenie vykonaných dôkazov a to v snahe revidovať skutkové závery súdov prvého a druhého stupňa. Svojou podstatou tak ide o námietky skutkové, ktoré vecne nezodpovedajú ním použitým ale ani iným dovolacím dôvodom uvedeným v § 371 ods. 1 Tr. por. Námietky skutkovej povahy sú totiž uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por., ktorý je oprávnený použiť jedine minister spravodlivosti. Je teda zrejmé, že v posudzovanej veci nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Treba zároveň zdôrazniť, že skutkové závery prvostupňového súdu, ktoré si v celom rozsahu osvojil krajský súd a ktorých správnosť a úplnosť nemôže dovolací súd v tomto konaní skúmať ani meniť, tak ako sú vyjadrené v tzv. skutkovej vete rozsudku okresného súdu, zodpovedajú právnemu posúdeniu konania obvineného ako obzvlášť závažného zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 4 písm. b) Tr. zák. Odvolací súd sa pritom v odôvodnení napadnutého uznesenia (pozri najmä str. 7 až 14) precízne, zrozumiteľne a presvedčivo vysporiadal s pre rozhodnutie podstatnými výhradami obvineného, ktoré opakovane uplatnil v podanom dovolaní a ktorými namieta nepreukázanie subjektívnej stránky a porušenia zákona o štátnej službe a ďalších právnych predpisov, neexistenciu príčinnej súvislosti medzi konaním kladeným mu za vinu a spôsobenou škodou a nevysporiadanie sa s možnosťou omylu pri vyhotovovaní zápisnice o miestnom zisťovaní. Napadnuté rozhodnutie tak nemožno v žiadnom prípade považovať za nepreskúmateľné, ako tvrdí dovolateľ. Dovolací súd v tejto súvislosti tiež pripomína, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ale ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom, predstavou alebo očakávaním strany trestného konania pred súdom.

Napokon pokiaľ ide o obvineným označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. najvyšší súd uvádza, že dovolateľ neuviedol žiadne konkrétne námietky, ktoré by bolo možné pod tento dovolací dôvod vecne podradiť.

Tieto dôvody potom viedli najvyšší súd k tomu, že dovolanie obvineného Ing. E. F. podľa § 382 ods. 1 písm. c) Tr. por. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.